

סניפי בית הדין בבני ברק ובקרית ספר (מודיעין עילית) בשבתו כבוררות וכבית הוראה לממונות במעמד שני צדדים, ע"י דיין יחיד או מותב תלתא

(תיק זה פורסם כבר בחוברות המודפסות של בית הדין)

ויכוח בין משלח ושליח לגבי כסף שהועבר ולא התקבלה התמורה  
תיק מס' 2457.

ראובן התובע, שמעון הנתבע ותובע שכנגד.

טוען ראובן ששילם 36 אלף ליד צ'ינג'ר בבני ברק כדי להעביר כסף לחברה מסוימת בלי להתחייב בקבלה ומס 17%, וזה על פי הכוונת שמעון שהצ'ינג'ר הוא גמ"ח וגמ"ח פטור ממס. למעשה החברה לא סיפקה את מה שרכש ממנה שהיה סיבת התשלום והתברר שהיא עורבא פרח, ולכן הוא תובע את שמעון את כל הסכום.

שמעון מודה שייעץ לראובן להפקיד את הכסף בצ'ק בגמ"ח אצל הצ'ינג'ר, ומודה שהוא זה שלקח את פדיון הצ'ק בכסף מזומן מהצ'ינג'ר והעבירו במלואו לחברה, שהיה שליח זוטר שלה. הוא היה אמור לקבל על זה שכר, ובפועל טרם קיבל. שמעון מציג מסמכים שהחברה היתה אמיתית וקיימת, וכי ראובן פעל מול החברה עם תיק מסודר. והוא שמעון לא נהנה מהכספים שהועברו. והיות והחברה קרסה ובעליה ברחו מהרשויות אי אפשר לתבוע מהם מה שלא הצליחו לספק, אבל הוא לא הכתובת ולא החייב.

שמעון תובע מראובן שכר עבודה אישי שעבד בשבילו ללא קשר לאותה חברה, ומסכם סך שעות של עבודה במגוון שליחויות במשרדים שונים, שעל הכל התחייב לו ראובן לשלם סכום מסויים בקבלנות אחרי שיסיים תהליך שלם של פרוצידורה ורווחים. ובסוף לפני שנשלם התהליך חזר בו ראובן, ולכן אין רווחים. אם כן דינו של שמעון כקבלן שבעל הבית [ראובן] חזר בו שיד הקבלן על העליונה, ומגיע לו כל השכר המובטח, למעט מה שטרם ביצע.

ראובן מבקש לקזז את התביעות זב"ז ולחייב את שמעון בהפרש, מתוך כל מה שנשא ונתן ביד לחברה הגזלנית.

ונפסק הדין דתלוי מה אמר ראובן לצ'ינג'ר כשמסר לו הצ'ק עבור החברה. אם מינה אותו לשליח לזכות לחברה, או שיהיה נפקד של החברה, כבר יצא מרשותו של ראובן לפני שנטלו שמעון. אבל אם היה הצ'ינג'ר שליח להולך ולא לתן ולא לזכה, או שהיה נפקד לטובת ראובן עד שהחברה תגבה, או שאמר לו שיהיה שומר של שמעון (כנראה ששניהם הכירו את שמעון, ושהוא זה שעתיד ליטול את הסכף להעביר), א"כ מי שהוציא את הכסף מיד ראובן ובעלותו בפועל היה שמעון, אף שלא התכוין לקחת לעצמו. מ"מ הוא נשא ונתן ביד, והאחריות עליו. וכעין ששנינו בדיין שטעה שאם הוא נטל בידו חייב בכל הממון אף שלא היה שייך לו, ומסתמא זה מדין ערבות שערב שנטל בעצמו ממלוה ונתן ביד הלוח הוא קבלן ונתבע ראשון ולא רק אם תבעו ללוה ולא היה לו. ועי"ז נמי דין ריבית בב"מ עא ב אם הגוי נטל ונתן בידו לישראל השני מן הראשון דמותר לשלם ריבית שנחשב הגוי למלוה. (ועי' רמ"א ביו"ד קסח ס"ג).